

Григорій Васильович Задоржний
 академік АЕН України
 д-р екон. наук, проф.
 ORCID 0000-0002-4488-4173
 e-mail: i.business@karazin.ua,
 Харківський національний університет
 імені В. Н. Каразіна

УНОМ ЛЮДЯНОСТІ ЯК БЕЗМЕЖНИЙ ТАЄМНИЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГОСПОДАРЮЮЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ТА ОНТОЛОГІЧНА ЗАСАДА ПЕРЕМОГИ У ЗАГАРБНИЦЬКІЙ ВІЙНІ

Ми – створіння з безмежним потенціалом, яким в дійсності досить часто не вдається реалізувати свої можливості. Ми так на багатому здатні, але в дійсності досягаємо так мало.

Єпископ Калліст Діоклійський

XX століття минуло під гаслом розкриття основного питання православного богослів'я – екклезіології, де певним чином обговоренню піддавалася *ідея главенства любові над владою*, тобто де панувала теза про не силу закону, а про усвідомлення *взаємної любові*, яка є виразом *любові Святої Трійці*. Початок нового XXI століття ознаменувався тим, що було визначено *новий фокус богословських – антропологічних розмислів про сутність людської особистості*. «Що є людська особистість?». Це запитання стало *онтологічно-актуальним*. Воно зводиться до виявлення того, «що означає бути особистістю-у-відношенні згідно образу Божому як Пресвятої Трійці?». При цьому відразу необхідно вказати, що знайти правильну відповідь у руслі *раціональності*, у звичному руслі *механіко-матеріалістичної науки* не видається можливим насамперед тому, що вона *не визнає визначальної ролі духу, духовності*, як головної іпостасі людини-особистості.

Сучасний аналіз цього питання, як показав *єпископ Калліст Діоклійський*, має *чотири причини його актуалізації*. По-перше, зростаючий процес урбанізації та глобалізації сприяють тому, що *людина перестає бути людиною*, а тому виникає необхідність *затвердити свою унікальність і сталість цінності кожної людини в окремоті*. У кожного має бути знайдений *внутрішній скарб*, якого більше нікому не дано, а тому увага звернена до *окремої особистості*, яка є *неповторною і непередбачуваною*.

По-друге, процес *домінування машин* сприяє *розлюдненню*, а тому стає надто важливою, необхідною безпосередньо *зустріч особистості з особистістю*, лицем до лица. Я є *непідробною особистістю* лише тоді, коли я *звернений до інших*, вступаю з ними у *діалог*, коли я *дивлюся їм у вічі* й дозволяю їм *дивитися в мої очі*.

По-третє, на рівні *моральності* новітні розробки генної інженерії підняли такі питання, які не виникали перед минулими поколіннями: *руйнація інституту браку, відторгнення традиційної моралі у міжстатевих стосунках*. Відповіді на ці виклики можна лише через *сміливе і творче відродження нашого вчення про людську особистість*.

По-четверте, *катастрофічна екологічна криза* безпосередньо пов'язана з нашим *розумінням* того, що означає *бути людиною*. Ця криза є не кризою природного середовища, а *кризою людського серця, антропологічною кризою*, а тому проблема її розв'язання є *особистісною і духовною*. Ми забули про нашу справжню *людяність*, забули про наше височайше покликання як пастирів Божого творіння. *Образ світу був спотворений*, оскільки наш *людський образ*, наша *самосвідомість* були *пошкоджені роковим чином*. У нас існує *недостача*, головним чином, не у наукових дослідженнях, а у *богослов'ї особистості*, чи, скоріше у відсутності такого богослів'я. Екологічна руйнація – це не просто результат деякої помилки у розмислах, а *наявне моральнісне і духовне зло*. Тому від нас потрібна не ще більша наукова компетентність, а *вселенське каяття*.

Ці вказані чотири причини досить наглядно свідчать про *збочений погляд на сутність цілісного світу*, на те, що *людина до сих пір не пізнала свою істинну єдину триіпостасну – духовно-біо-соціальну природу*, що не розгадала змісту свого *головного архетипу – свободи-відповідальності*, а тому й *не стала справжнім пастирем Божого творіння*. Поверхнево-наукові діалектично-вигадані антилюдяні постулати сприяли *умертвлінню живих процесів*, коли вони піддавалися *напівсвідомому науковому оскопленню*, яке *антисутнісним чином змінювало свідомість і світосприйняття*, не допускали висхідного розуміння того, що *саме цілісна особистість є базовим свободо-відповідальним творчим суб'єктом усіх цілісних господарських трансформацій у життєствердному форматі любові та людяності*.

При цьому слід вказати, що усі ці *викривлені уявлення* пануючого *наукового світогляду* привели до *творення збочено-перекрученої дійсності*, коли сила закону, а *вірніше антизаконність диктатури* відкинула цінність божественної взаємної любові, коли *жалюгідне людське прагнення до абсолютної насильницької влади сьогодні* привели до війни Росії проти України й українського народу, української культури і української самоідентичності. Спостерігається не просто *терористичний характер* воєнних дій, коли *рашисти вою-*

ють проти дітей, жінок, стариків, а *свідомо і цілеспрямовано нищать усе* те, що створює необхідні умови для життя людей – житлові й пологові будинки, лікарні, дитячі садочки, школи і університети, промислові підприємства та торгівельні центри. Ця *життєбивча* війна стала *геноцидною*, нищівною для української нації. Імперська рашистська амбіційність, що протягом тридцяти років підігрівалася рашистською владою, антиукраїнською пропагандою і понадактивними маніпуляціями над свідомістю росіян, створила атмосферу *всєбічного рабства*, коли *антилюдянність* дії цієї влади визнаються як позитивні переважною більшістю наскрізь зомбованого населення Росії. При цьому воєнні злочини та їх смертельні наслідки подаються рашистською владою та зграйкою її добре проплачених пропагандистів як певні *фейки* з тим, щоб не визнавати смертоносної реальності, коли гинуть ні в чому не повинні діти й дорослі, коли справжньому злу намагаються придати вигляд добра, коли на ідеологічну брехню усіма силами намагаються нап'ялити трухляву одежину на правду.

З іншого боку, воєнні амбіції рашистської влади обертаються *світовою кризою продовольства, загибеллю мільйонів людей на планеті від голодної смерті*. Проте диктаторський режим лише сприяє поглибленню такої ситуації, а *світові бездіяльні інституції* в силу своєї *функціональної безпорадності* змінювати реальність не можуть, не вміють, а здебільшого й не хочуть. Це вказує на їх надзвичайну слабкість, неспроможність практично продуктивно діяти заради збереження життя на планеті. Й виникає слушне питання: *а навіщо такі міжнародні організації*, якщо вони не можуть не просто не вказати на місце диктатору, але й практично протидіяти його антилюдяним діям? Система світової безпеки, міжнародного права *розлетілася на скалки*. Їх склеїти уже практично неможливо. Збоченість одного диктатора-насилника показала усю хрупкість словесно-пустої з змістом системи міжнародної безпеки, ненадійність та дірявість міжнародного права.

У цій агресивно-вбивчій війні проявилася уся *розривність* нинішнього *світоустрою*, *безпорадність* глобальної еліти, яка досі так зачарована поверхневими *мантрами* ринкової економіки, купівельно-продажних відносин, прибутку як кінцевої мети діяльності фірм і корпорацій. *Гроші*, а не люди, *правлять* у цьому *божевільному світі* перш за все тому, що сама людина, хизуючись своєю *збочено-матеріалістично-діалектичною – біо-соціальною сутністю*, не хоче розмірковувати про свою *істинну духовну природу*, не змогла й дотепер засвоїти того, що *все у світі натуральному має свої причини у духовному світі* (Е. Сведенборг). Зараз *бездуховність* править бал, який постав *глобальною кризою-лабіринтом*, а вихід з нього не спроможна вказати ніяка наука. Колись Блез Паскаль писав, що потрібно шукати той *смысл*, який *узгодить усі протиріччя*. Згідно наших глибоких переконань, які напрацювалися протягом четверті століття філософсько-релігійних, методологічних розмислів, таким *смыслом є людяність* як *висхідна онтологічно-специфічна потенційність особистості як представника людського роду*. Людяність, як *божа іскра*, що «запалює» життя кожного, має розгортатися протягом всієї *цілісної* його життєдіяльності.

Зухвало-агресивна традиційна механіко-матеріалістична наука, відкинувши визнання наявності духовного світу, розуміння людини як *насамперед духу*, висхідно заклала, вкорінила і широко «розвивала» *ви-*

кривлений бездуховний світогляд. У його занадто спрощеному форматі людину не розглядали і не досліджували як *духовну істоту*, а зводила її до робочої сили, виробничого чинника, простого гвинтика управління, а пізніше – техноінтелектуала, інтеллагента, для яких *ціннісна раціональність* була незрозумілою та *й непотрібною, зайвою* для матеріально-економічного прогресу. Наукове ратування про пізнання *цілісного* світу виявилось *безсмысловими байками* про незаперечне *одноосібне панування матерії*, її фізико-хімічних властивостей, а потім й так званої *соціальної матерії*, яку ніхто не бачив, сутнісно не виявив і не зміг описати. Наука, що сформувалася як *самозадана і самоводолена самоціль*, не хотіла розуміти сама себе, бо не змогла *самоусвідомити*, що вона сама є *похідною формою прояву духовного світу*, а техніка, як її результат, лише відбивала – *об'єктивувала ідеї*, які потім через процес виробництва перетворювалися в *речову* форму.

Багато говорячи про те, що людина в умовах науково-технічної революції немов би стала центром наукових досліджень, *механіко-матеріалістична і профанна соціально-гуманістична бездуховна наука* не змогла відповісти на фундаментальні запитання: *хто така людина? В чому її онтологічна специфіка? Чому так званий технічний прогрес за великим рахунком обернувся розлюдненням? А триваюча війна актуалізувала питання, чому концепт «руського міра» обернувся насправді не міром, а свідомими вбивствами мирних жителів України? Та й чому ж нинішні вищі архіреї руської православної церкви благословили засарбницьку війну і освятили зброю для вбивства православних українців?*

Відповіді на ці питання не знаходяться на *схематично-поверхневому рівні* повсякденної свідомості. Для їх знаходження потрібно *заглибитися на рівень духовності, моральнісних цінностей*, які висхідно були закладені в *уном боголюдяності*, з якого в кожному могла формуватися *цілісна людина-особистість*. При цьому необхідно зрозуміти, що, *по-перше*, система *виховання і освіти* є лише *похідним засобом* вироблення картини життєдіяльності, який певним чином відсвічує та *нав'язує* існуючу *хибну соціальність*, бо вона *не враховує істинних духовних засад-цінностей людяного світу*. Соціальність – це лише певна взаємодія індивідів, які *не завжди є цілісними особистостями*, бо зло в багатьох випадках визнається як *добро* – плуралізм перекучує і *спотворює істинну реальність* у поверхневу у *переважних випадках протилюдяну дійсність*. Піднятися до *статусу особистості* – це надзвичайно *важка інтенсивна напруга духу та свідомості, постійне оцінювання своїх думок і дій по со-Вісті*, яка незмінно вказує на *якість людяності* у людських відносинах.

По-друге, наша *гіпотеза про уном людини* певною мірою спирається на *міфологічну теорію початкового знання*. У її висхідних постулатах закладена потенційність еволюції руху в бік *одухотвореності*. Головна *творча першопричина*, що створила світ, заснована на *глибокому розумінні творчої природи самої людини* («весь світ створений за образом людським»); *попередне знання*, що *передуює началу зародження і формуванню людини, розчинене в океані мудрості*.

Через те, що в розумі людини закладено *попередне знання*: людина все одно здогадується про існування іншого *духовного світу*, а тому вона мислить, *виходячи з глибших, що «виходять за рамки світу», знань*. У міфології джерелом подібної інтуїції зазвичай вважаються *знання, котрі отримані до народження*. Вони є

підсвідомими, що передують світу, та є пренатальними. Це те, що має на увазі єврейський мірдаш (тлумач біблійного писання – Г. З.), коли приписує знання дитині, що не народилася, в лоні, кажучи, що над її головою сяє світло, в якому вона бачить всю досконалість світу.

Попереднє знання, розчинене в океані мудрості, виражає те, що, з одного боку, початкова мудрість передує світові, тобто первинна по відношенню до Его і виникнення свідомості. Міфи кажуть, що ця початкова мудрість є пренатальною; з іншого боку, пояснюють ту гіпотезу, що усі знання є «пам'яттю». Завдання людини у світі полягає в тому, щоб за допомогою свідомого розуму згадати знання, що існують до появи свідомості. У цьому плані можна стверджувати, що **попереднє знання**, закладене в уюм людини, несе в собі початкову мудрість, а її пригадування через розкриття пам'яті співвідноситься з розгортанням уюму в процесі життєдіяльності людини.

Міфологічна теорія початкового знання аналогічна філософській доктрині Платона ідей та пам'яті про пренатальне сприйняття ідей та пам'яті про них. Це пояснюється тим, що початкові знання того, хто все ще згорнутий у досконалості стані, добре простежуються у психології дитини. Згідно цього у багатьох примітивних культурах дітям надавали особливі знаки поваги. Для дитини великі образи та архетипи колективного несвідомого є живою реальністю, вони дуже близькі їй; дійсно, багато її висловлювань і реакцій, запитання і відповіді, образи та фантазії виражають знання, яке все ще виходить з її пренатального буття. Це – трансперсональний досвід, не набутий індивідуально, володіння, що прийшло «згори». Такі знання, як доводить трансперсональна психологія, по праву вважаються спадковими, а дитина сприймається новонародженим предком.

Результати наших багаторічних досліджень переконують нас в тому, що **уюмом**, де «мешкає» початкове, висхідне знання мудрості, тожжно **Людяності**, закладений до процесу життєрозуміння та життєвідправлення. Уюмом, початкове знання мудрості є джерелом самоформування людини в ході побудови та розвитку **особистості**. Вона стає ядром життєвої діяльності, використовує об'єкти внутрішнього та зовнішнього світу як будівельний матеріал для своєї цілісності. Особистість є завершенням самотворення, виступає самоорганізацією людини. Проте це така самоорганізація, яка триває все свідоме свободо-відповідальне життя, бо людина у кожному своєму рішенні та вчинку має бути і постійно відтворюватися людиною. Людяність накладає свій відбиток на волю людини, бо в самому уюмі вже започатковано висхідно-глибинний «архетип» «**свобода-відповідальність**». З нього випливає, що **я** як програмний персонаж не є самовільністю (не)здійснення життя людяного, бо його відмінна специфіка саме і задається єдиною людяною свободою-відповідальністю. Свобода без відповідальності є дуже поверхневим й викривленим конструктом традиційної побутової свідомості, граничить з самовільністю: що хочу – те й верчу.

По-третє, кожну людину слід сприймати своєрідним проектом «я», який є, насамперед, саме дійсним я, котре реалізується в моєму практично-реальному бутті. Проект «я» надає життєвий імпульс для мого життя, а моя воля може здійснити або не здійснити цей закладений проект ще до мого саморозуміння. Але моя воля, як нам здається, є безмежною, але насправді, як досить доказово доводить психологія, не може ви-

правити, переінакшити, обійти або замінити онтологічний проєкт «я». Тому необхідно з неминучістю визнати, що людина є тим програмним персонажем, який покликаний здійснити, «побудувати» самого себе, перш за все через пригадування попереднього мудрого знання, що потенційно закладене в уюмі людяності. У цьому аспекті життя у прямому значенні цього слова постає постійною драмою, бо воно є досить жорсткою боротьбою з речами (включаючи і особистий характер), боротьбою за те, щоб бути справді тим, що міститься в нашому проєкті. Цей проєкт «я» саме і закладений в уюм людини, який покликаний розгорнути її життя в її господарстві, що здійснюється нею, у самому широкому сенсі, у значенні цільної, цілісної життєдіяльності.

Сенс уюму людяності не визначається (в принципі не може визначатися!) у форматі механіко-матеріалістичної науки, форматі матерії, нехай навіть соціальної, про яку ще поки що говорять ортодоксальні матеріалісти. Бо мова уюма походить від Отця, вона залишається німою, доки я не захочу почути її. Важливо розуміти, що сенс мови уюму не буде розгаданий доти, доки я сам не поверну до нього погляду. «Сторінки мого дорожнього щоденника вже були заповнені – як це називається? – симпатичним чорнилом – перш ніж я вирушив у свою дорогу. Я можу написати там, що завгодно, але Бог чекає від мене, щоб я роздивився написане Ним, щоб за Його письментами провів лінії своїх шляхів. Істина нашого життя народжується раніше життя самого, раніше того, коли наше я здатне назвати себе. Потрібно тільки, щоб розум не схибив, щоб серце виявилось на місці й міг сказати: **ось я!**, коли Слово Отця на мить просвітліє в нас, пройде поряд або удостоїть видимої присутності» (Свящ. В. Зеленський).

По суті, не називаючи уюма, видатний філософ світового рівня М. К. Мамардашвілі звертається до його опису у руслі своїх філософських роздумів. Він пише, що світові релігії, звернені до особистості та припускають наявність у самій людині начала та кореня, який заданий у ній як певний внутрішній образ, чи голос. І досить чути цей голос і слідувати йому, опинившись віч-на-віч зі світом, не чіпляючись ні за який зовнішній авторитет, жодну зовнішню опіку, користуючись лише цим особистісним джерелом, щоб йти, і тоді в дорозі Бог допоможе. Він допоможе тільки тому, хто йде. Як говорив із цього приводу один із отців Церкви, у строгому сенсі нам не потрібна при цьому навіть така книга, як Біблія, якщо є це джерело, що означає, що, в принципі, в людину ніщо ззовні не входить, воно вже має бути всередині. У принципі, ззовні неможливі ні передача знання, ні управління, бо дії, що мають внутрішнє джерело, вони, як би розпрямляючись подібно до пружини, зсередини кореспондують і узгоджуються, а не шляхом зовнішньої організації. І знаємо ми про це не з книг, не із зовнішньої норми; ця свідомість не управляється зовнішнім повчанням чи зовнішнім насильством, приведенням до однієї думки.

Тому він й казав, що нам не потрібна навіть така книга, як Біблія. Але оскільки людина слабка істота, то чисто прагматично, випадково вона все ж таки змушена звертатися до її тексту. Хоча у строгому значенні слова, повторюю, текст цей як би не потрібен, оскільки він сам собою існує в людині у вигляді внутрішнього особистісного кореня чи джерела та орієнтури». Цей внутрішній потенційний особистісний корінь, з

якого розвивається, розгортається життя людини, і є уномом людяності.

Значення *унома* у господарській діяльності по перетворенню світу важко переоцінити на полі сучасного науково-філософського дискурсу, бо *весь творчий господарський процес є його розгортанням-відтворенням*. В уномі закладена онтологічна єдність людини і світу. Ця онтологічна єдність може бути пізнана не через раціональну свідомість, не через науку і теорію світу, як вона розумілася раціоналізмом і просвітництвом. Тому виникла досить свіжа *ідея*, що, можливо, зв'язок людини зі світом, злитість її зі світом лежить *зовсім на інших рівнях, ніж передбачалося раніше*. Уноміка як нова інтегральна наука про онтологічну специфіку роду людського – *людяність* відкриває *нові горизонти дослідження* природи людини та її світової життєутверджуючої місії.

З онтологічної єдності людини і світу, яка є реалізацією, розгортанням потенціальності уному, впливають і відкриваються такі глибинні рівні та структури свідомості, в яких людина має справу з *неруйнованою єдністю суб'єктивного та об'єктивного, суб'єкта та об'єкта, думки та предмета*. Тобто мова йде про те, що існує певне *онтологічне лоно сенсу*, яке, по праву, можна назвати *материнським лоном* будь-якої людини, де покоїться необхідна *первинна єдність її зі світом*. З уному, як материнського лона, людина зачинається, формується, стає, розгортається у процесі своєї господарської життєдіяльності, *ви-являючи свою людяність*. Тому аналіз процесу розгортання уному свідчить про те, що «людина є зусиллям бути людиною», що у цьому зусиллі *бути людиною розкривається сутність людини-особистості*. І досить важливо розуміти, що мова йде не про якесь одиноке, точкове зусилля, а про *постійно відтворюване зусилля*, коли *в кожний момент доводиться підтверджувати свою людяність*.

Занадто важливим аспектом дослідження розгортання уному людяності зараз стало виявлення й осмислення *воєнного сенсу* життєдіяльності. Не розуміння уному людяності, небажання чи невміння його осмислено і свідомо реалізувати в процесі своєї життєдіяльності постає *найбільшим гріхом перед Богом, Який посилає людині життя і лише Він має право його забирати*. Війни і вбивство іншої людини – це явне свідчення того, що людина ще *не стала боголюдиною*, а тому й «наступив час, коли всякий, хто вбиває вас, буде думати, що він тим служить Богу» (Ін, 16, 2). Проте *якщо у ім'я Бога вбивають*, то це свідчить, що *Бог для вбивць стає ідолом*. Цей міф завжди на руку загарбникам: він прикриває насилля, війну, вбивства. Вбивці забувають або ж ніколи і не задумувалися над тим, що *людина – дар Божий*, бо вона несе в собі образ *Божий*. І головне завдання *людиномірного пізнання* зводиться до того, «щоб *представити будь-яку людину вдосконаленою у Христі Ісусі*» (Кол. 1, 29).

У цьому аспекті необхідно розкривати положення про *благословення війни і освячення зброї* для свідомого масового вбивства людей. Руська православна церква (РПЦ), яка перетворилася у *соціальний інститут*, який досить вправно владарює над душами вірян у форматі *грошових відносин* через встановлення тарифів за відправлення церковних ритуалів і «добровільних» грошових пожертвувань, замаскованим чином творить *первинне насилля над духовністю людини*. Друга *більш маніпулятивна форма* духовного насилля РПЦ через благословення війни стає *насиллям в квадраті*, бо тут

об'єктивується, по-перше, можливість *відкуплення гріхів* за гроші, які правлять діями священнослужителів; по-друге, РПЦ свідомо цілеспрямовано *відходить від заповідей Божих*, головною з яких є «*Не убій!*», відходить від Бога, Божої Вісті й Божої благодаті. Божа Вість і Божа благодать висхідно задають *боголюдяність* як Божу іскру, що запалює життя і народження людини, розгортає *особистісну потенційність*, яка розвивається *Святим Духом*, духовною енергією, котра *внутрішньо задана* людині. Тому людина, як вказував М. Бердяєв, не детермінована природним світом, вона є проривом у ньому, а *дух є божественним елементом*, онтологічною засадою, яка є вираженням *добуттєвої глибини реальності*. Дух не лише божественний, він – *боголюдяний*, бого-світовий, здатний давати *відповідь* божеству. Тому й людина, як *триіпостасне* боже творіння має *триіпостасну єдину* – *духовно-біо-соціальну* природу, не піддається лише раціональному розумінню тому, що дух є ірраціональним, позараціональним. Якщо природа приходить зовні, то *дух йде з середини людини*, з уному людяності, з *божого іскри творчості живого нового*.

Війна відбувається й знаменує те, що *людина не знає і не дотримується своєї духовної іпостасі*. Ідеологія як інструмент формування відповідної поверхневої свідомості завжди є суспільною формою *насилля-заперечення істинного духовного світу*, істинних духовних цінностей і мотивів цілісної життєдіяльності. Історія останніх століть свідчить, що формування *наукового бездуховного світського світогляду* – *гуманізму* неминує породжувала *антилюдяність*, а війни ставали *життєвбивчою розв'язкою* світоглядних протилюдських катаклізмів, які все накопичувалися й накопичувалися. Помутніння людської свідомості, коли ідея Бога перетворилася у безлюдяність, а людина почала себе величати свавільним творцем і відчувати майже всездержителем, бачити себе абсолютним владолюбцем, коли влада стала засліплювати все божественне і людяне, розв'язана нищівна антилюдяна війна стала кульмінацією безбожного розлюднення, ситуацією реалізації крайньої форми панування рашистського суспільства над особистістю.

По суті, в останні три десятиліття підтримка політики *бездуховного гуманізму* обернулася повсюдним насадженням тупості бездумного виконавництва, широким розповсюдженням сірої посередності, ура-патріотизмом та ідеями вірнопідданства, де в керівництво просувалися люди «без ума, без почуттів, без честі», а грошовий мішок став цинічним мотивом устремління до влади. Наймані чиновники різного рангу, яким довіряється влада, часто зникають й замінюються іншими, бо вони самі по собі ніякої продуктивної людської сили не представляють, їх не осяє ореол народної законної влади; вони завжди мають статус лише виконавців указівок зверху. І головна біда суспільства, як писав колись поет: «беда стране, где раб и льстец одни приближены к престолу». Тому у такому рашистському суспільстві жорстко подавляється опозиція й незалежність. Свобода-відповідальність не властива такому суспільному управлінню на усіх його рівнях. Тому зараз в словесну повсякденність все більше впроваджується слово «індивід», а не особистість. Звичайно тих, хто підтримує війну, радіє вбивствам людей, не можна вважати особистостями, а скоріше – нелюдями, хоча й з людськими обличчями (вірніше – хижими бездумними мордами).

Виникли актуальні й дуже болючі питання: чи може дух і в ім'я духу діяти силою й насиллям? Чи є в людині-загарбнику божественне начало, яке сильніше за усі насилля, що відбуваються під час війни? Куди поділася Божа правда в управлінні людьми-варварами? Чому сила духу, сила любові, сила моральності й со-Вісті перестали перемагати зло і бездуховність? Видно панування сучасних бездуховних дикарів, які підкоряються *владі насилля*, не вірять в божественну силу істини, сприяють глибинному *розриву бого-людяних звязків*, насадженню *збоченої свідомості*, — це явний прояв і сучасна межа *божого покарання*. Війна відбувається заради *очищення світу*, заради розуміння й опанування принципу *людяності*, який висхідно закладений в *уном людини*. Він є тим *безмежним таємничим потенціалом господарюючої особистості*, який має реалізуватися в перемозі добра, в оптимістичній

відбудові всього зруйнованого війною, відкриттям широкої дороги для творення *людяного майбутнього*. Це стає можливим завдяки *кардинальній зміні свідомості людей*, коли *божественні духовно-людяні цінності* стануть визнаватися *головним дороговказом* для нашої перемоги у цій загарбницькій війні, коли майже увесь світ уже усвідомив необхідність об'єднання зусиль для захисту свободи і повільно, але з усвідомленням необхідності підвищувати рівень своєї *відповідальності* за *людяне майбутнє*. Ця війна стала початком усвідомлення нагальної потреби виходу з нинішньої глобальної кризи на *нових принципах людиномірного світобачення*, коли *особистість* не подавляється державою і суспільством, а розуміється як *базовий свободо-відповідальний творчий господарюючий суб'єкт істинного божественного і людяного світу*.

Стаття надійшла до редакції 23.05.2022

Формат цитування:

Задорожний Г. В. Уном людяності як безмежний таємничий потенціал господарюючої особистості та онтологічна засада перемоги у загарбницькій війні. *Вісник економічної науки України*. 2022. № 1 (42). С. 188-192. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1\(42\).188-192](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).188-192)

Zadorozhny, G. V. (2022). Unom Humanity as the Boundless Mysterious Potential of the Managing Personality and the Ontological Basis of Victory in the War of Aggression. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 1 (42), pp. 188-192. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1\(42\).188-192](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).188-192)